

KRISLEDNINGSPLAN FÖR TIMRÅ KOMMUN

Fastställd av kommunfullmäktige 2015-10-26, § 148

1. Inledning

Krisledningsplan för Timrå kommun inför och vid samhällsstörningar, extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap har fastställts av kommunfullmäktige.

Biträdande kommunchef ansvarar för att denna krisledningsplan uppdateras det första året i ny mandatperiod. Krisledningsplanen och övriga dokument avseende krishantering ska finnas på Timrå kommuns intranät.

○ **Omfattning**

Krisledningsplanen utgör en grund för kommunens krisledning¹ i det geografiska området Timrå kommun och omfattar organisatoriskt samtliga verksamheter inom kommunkoncernen.

Krisledningsplanen kan även tillämpas i kommunens närområde, då i samverkan med berörda grannkommuner, eller om en händelse inträffar på annan plats men berör många kommuninvånare.

○ **Syfte**

Syftet med krisledningsplanen är att skapa en grundläggande besluts- och handlingsförmåga vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap, samt upprätthålla en god funktion i samhällsviktig verksamhet.

- **Mål**

Vid samhällsstörningar eller extraordinära händelser i kommunen samt om Regeringen fattat beslut om höjd beredskap ska:

- kommunens krisledningsorganisation ha förmågan att utifrån rådande risker och hot kunna utöva ledning och samordning i kommunen med uthållighet över tiden.
- kommunen vara organisatoriskt och personellt så förberedd att skadorna på människor, djur, miljö, egendom och samhälle minimeras.
- kommunens verksamhet bedrivs i så normala former som möjligt och med särskild hänsyn till människor med behov av stöd.
- kommunen skapa förutsättningar för effektiv och säker ledning för att värna befolkningen, trygga livsnödvändig försörjning och säkerställa viktiga samhällsfunktioner.
- krisledningsnämnd och tjänstemannaledning ha förmåga till samordning och beslut inom tre timmar från första larmning.

¹ Ytterligare planer inom område krisberedskap redogörs för i *Styrdokument krisberedskap Timrå kommun*.

- kommunen vid behov starta en krisledningsstab inom tre timmar från första larmning.
- kommunens kommunikationsarbete tillgodose det externa och interna informationsbehov som händelsen orsakar. Kommunikationsinsatserna ska vara målgruppsanpassade, snabba, korrekta och ge fullständig information.
- kommunens planering omfatta förberedelser för att klara uthållighet under en längre tid.

- Lagstiftning

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) syftar till att kommuner och landsting ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och landsting ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Kommunen ska enligt LEH fastställa en övergripande krisledningsplan som beskriver hur kommunen ska hantera extraordinära händelser.

Krisledningsplanen ska, enligt en överenskommelse mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges kommuner och landsting som förtydligar kommunens skyldigheter enligt LEH, beskriva:

- hur kommunen ska organisera sig under en extraordinär händelse
- hur kommunens organisation för krisledning leder, samordnar, samverkar samt säkerställer samband för att hantera en extraordinär händelse samt
- vilka lokaler med nödvändig teknisk utrustning för ledning och samverkan som disponeras vid en extraordinär händelse.

Enligt LEH ska det i varje kommun finnas en krisledningsnämnd för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. Vid höjd beredskap tillkommer att kommunstyrelsen har ledningsansvar för den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva. Beslut om höjd beredskap meddelas av Regeringen.

Kommunen har enligt LEH ett **geografiskt områdesansvar**. I normalläge och fredstid ska kommunen verka för att olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet. Under en händelse ska kommunen verka för att samordna de krishanteringsåtgärder olika aktörer vidtar. Kommunen ska även vid en händelse verka för att informationen till allmänheten samordnas.

Det svenska krishanteringssystemet bygger på tre principer²:

- Ansvarsprincipen
Den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden gör det också vid en krissituation
- Närhetsprincipen
Under en kris ska samhällsfunktioner så långt som möjligt fungera på samma sätt som vid normala förhållanden
- Likhetsprincipen
En kris hanteras där den inträffar, av berörda och ansvariga. Först om de lokala resurserna inte räcker till blir det aktuellt med regionala eller statliga insatser.

² Proposition (2005/06:133) Samverkan vid kris – för ett säkrare samhälle, s. 51

Ansvarsprincipen medför att kommunen har ett **verksamhetsansvar** som innebär att kommunen så långt som möjligt ska sörja för att verksamheten är säker och kan genomföras även under samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap.

För ytterligare information, se nedanstående på www.riksdagen.se

- **Lag (2006:544)** om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (**LEH**)
- **Förordning (SFS 2006:637)** om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- **Proposition (2007/08:92)** Stärkt krisberedskap - för säkerhets skull
- **Proposition (2005/06:133)** Samverkan vid kris – för ett säkrare samhälle
- **Kommunöverenskommelsen** Överenskommelsen mellan staten (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om kommunernas krisberedskap (diariennr. MSB 2012-5541, SKL 12/6159).

- Definitioner

Med **extraordinär händelse** avses en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommun eller landsting³.

Med **samhällsstörningar** avses ”de företeelser och händelser som hotar och ger skadeverkningar på det som ska skyddas i samhället”⁴.

Med **samhällsviktig verksamhet** avses ur ett krisberedskapsperspektiv en verksamhet som uppfyller båda eller det ena av följande villkor:

- Ett bortfall av eller en störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt⁵.

Med **inriktning och samordning** avses i MSB:s publikation gemensamma grunder för samverkan och ledning⁶:

- **Inriktning** är orientering av tillgängliga resurser mot formulerade mål. Varje aktör har alltid en egen inriktning. När flera aktörer fungerar tillsammans finns det också en aktörsgemensam inriktning.
- **Samordning** är anpassning till aktiviteter och delmål så att tillgängliga resurser kommer till största möjliga nytta. Samordning handlar om att aktörer inte ska vara i vägen för varandra och hjälpa varandra där det går.

³ Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

⁴ Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, MSB. Publ.nr.: MSB777 - december 2014
<https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/27483.pdf>

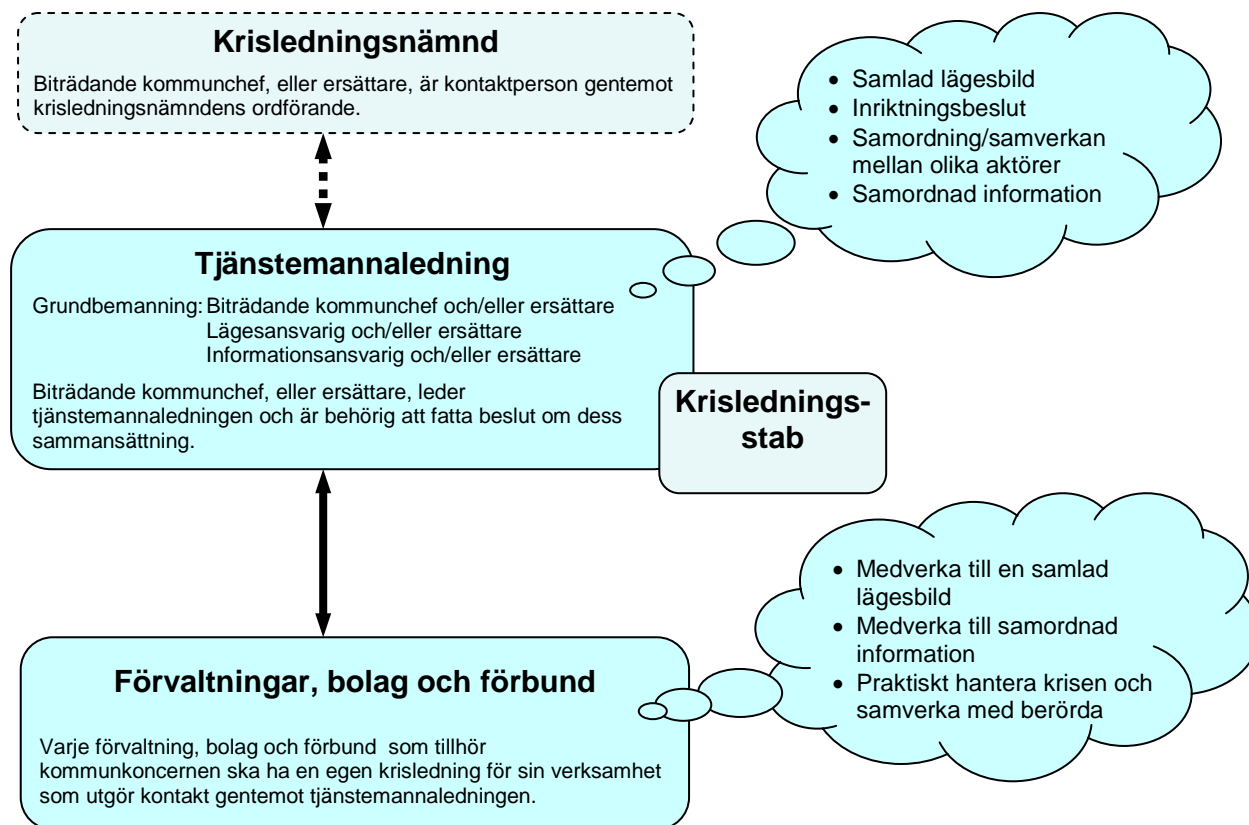
⁵ Regeringens proposition 2007/08:92, ”Stärkt krisberedskap – för säkerhets skull”, s. 7

⁶ Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, MSB. Publ.nr.: MSB777 - december 2014
<https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/27483.pdf>

- Krisledningsorganisation

Vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap har Timrå kommun en krisledningsorganisation enligt skiss nedan:

○ **Krisledningsnämnd**

Enligt LEH ska kommunen ha en krisledningsnämnd för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser och höjd beredskap. Krisledningsnämnden tillsätts av kommunfullmäktige och leds av krisledningsnämndens ordförande eller dennes ersättare.

Krisledningsnämnden i Timrå kommun utgörs av kommunstyrelsen.

▪ **Reglemente krisledningsnämnden**

Kommunfullmäktige fastställer reglemente för krisledningsnämnden. I reglementet samt i LEH framgår krisledningsnämndens mandat och skyldigheter.

Biträdande kommunchef ansvarar för att krisledningsnämndens reglemente vid behov uppdateras i samband med att denna krisledningsplan fastställs av kommunfullmäktige.

○ **Tjänstemannaledning⁷**

Kommunen ska ha en samordnings- och inriktningsfunktion⁸ vilken i Timrå kommun benämns tjänstemannaledningen. Tjänstemannaledningens grundbemanning utgörs av biträdande kommunchef, lägesansvarig och informationsansvarig.

⁷ En detaljerad beskrivning av hur tjänstemannaledningen och krisledningsstaben ska arbeta finns i dokument "Krisledningsplanering tjänstemannaledningen inför och vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap". Dokumentet finns tillgängligt hos biträdande kommunchef, vilken ansvarar för uppdatering vid behov.

⁸ Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, MSB. Publ.nr.: MSB777 - december 2014
<https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/27483.pdf>

Biträdande kommunchef eller ersättare leder tjänstemannaledningen och fastställer utifrån händelsens art tjänstemannaledningens sammansättning. Tjänstemannaledningen utökas efter behov med representanter från berörda förvaltningar, bolag och förbund. Vid behov kan externa aktörer bjudas in till tjänstemannaledningens möten. Biträdande kommunchef ansvarar för tjänstemannaledningens funktionalitet.

- **Huvudsakliga uppgifter**

Enligt kommunens geografiska områdesansvar ska tjänstemannaledningen:

- ta fram en samlad lägesbild
- verka för samverkan mellan berörda aktörer
- verka för samordnad extern information samt
- rapportera till länsstyrelsen.

Enligt kommunens verksamhetsansvar ska tjänstemannaledningen:

- ta fram en lägesbild för kommunens verksamheter
- fatta inriktningsbeslut
- samordna intern och extern information
- samordna interna och externa resurser samt
- informera krisledningsnämnden.

- **Krisledningsstab**

Krisledningsstaben utgör det stöd som vid behov ska finnas till förfogande för kommunens inriktnings- och samordningsfunktion (tjänstemannaledningen). När tjänstemannaledningen beslutar att uppgifter behöver utföras kan den aktivera krisledningsstaben som leds av en stabssamordnare. Krisledningsstabens storlek är skalbar och ska styras av aktuellt behov. Krisledningsstabens grundbemanning utgörs av tjänstemannaledningens grundbemanning men utökas vid behov.

Krisledningsstaben innefattar alltid läges- och krisinformationsfunktioner vilka ansvarar för att sammanställa en lägesbild som sedan ska förmedlas till berörda externa aktörer och inom organisationen samt intern och extern kommunikation, informationscentral, mediehantering och dokumentation. Tjänstemannaledningen kan vid behov förlägga ytterligare funktioner till krisledningsstaben, exempelvis logistik-, analys- och samverkansfunktioner. Biträdande kommunchef ansvarar för krisledningsstabens funktionalitet.

- **Förvaltningar, bolag och förbund**

Samtliga förvaltningar, bolag och förbund inom kommunkoncernen ansvarar för att upprätta en krisledningsplanering för samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap enligt en kommungemensam mall samt att dessa revideras minst en gång per mandatperiod.

Respektive nämnd ansvarar för att nödvändiga förberedelser vidtas i normalläge/fredstid.

Respektive nämnd har ansvar för sina verksamhetsområden vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap om inte krisledningsnämnden fattat beslut om att överta ansvaret.

- **Larmning**

När en situation uppstår som bedöms vara av karaktären samhällsstörning, extraordinär händelse eller höjd beredskap ska räddningschef i beredskap (tillika kommunal tjänsteman i beredskap) eller annan myndighetsperson larma kommunen enligt larmlista för krisledning. Externa aktörer larmar företrädesvis via räddningschef i beredskap. Den som tar emot samtalet tar initiativ till att starta tjänstemannaledningen.

Vid behov kontaktar biträdande kommunchef eller dennes ersättare krisledningsnämndens ordförande, eller ersättare, som beslutar om krisledningsnämnden ska inkallas. Krisledningsnämndens ordförande, eller ersättare, ansvarar för att vid behov larma krisledningsnämnden samt hålla nämndens medlemmar informerade.

▪ Larmlistor

Aktuella larmlistor ska finnas för kommunens krisledningsnämnd, tjänstemannaledning och respektive förvaltning/bolag/förbund som bedriver samhällsviktig verksamhet. Biträdande kommunchef ansvarar för larmlista för krisledningsnämnd och tjänstemannaledning, vilka ska finnas tillgängliga i krisledningsapp samt hos räddningschef i beredskap (tillika kommunal tjänsteman i beredskap). Respektive förvaltnings-, bolags- och förbundschef ansvarar för larmlistor inom sin verksamhet.

- Krisledningsplats

Om inget annat anges samlas tjänstemannaledningen initialt i kommunhuset på Köpmangatan 14 i lokal Polstjernen. Biträdande kommunchef bedömer sedan utifrån händelsens art om det finns behov av att krisledningsarbetet förflyttas till Medelpads Räddningstjänstförbund på Björneborgsgatan 40 i Sundsvall, vilket också vid behov utgör alternativ krisledningsplats.

Krisledningsnämnden samlas initialt vid behov i kommunhuset på Köpmangatan 14 lokal Polstjernen.

Kommunens krisledningsplats ska vara driftssäker och innehålla:

- reservkraft för elförsörjning,
- säkerhetssystem till skydd för lokaler samt el-, tele- och datanät och
- säkerhetssystem som avser larm för brand och övrig åverkan.

Biträdande kommunchef ansvarar för krisledningsplatsernas funktionalitet.

- Höjd beredskap

Kommunen ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap.

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen skall bedriva.

Kommunen skall under höjd beredskap eller när ransoneringslagen (1978:268) i annat fall tillämpas, i den omfattning som Regeringen i särskilda fall beslutar,

1. vidta de åtgärder som behövs för försörjningen med nödvändiga varor,
2. medverka vid allmän prisreglering och ransonering, och
3. I övrigt medverka vid genomförandet av åtgärder som är viktiga för landets försörjning.

- Samverkan

Som geografiskt områdesansvarig aktör ska kommunen vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap verka för att samverka med berörda myndigheter, organisationer och övriga externa aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom det geografiska ansvarsområdet. Kommunen ska verka för att berörda aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet lämnar in lägesrapporter vid en samhällsstörning, extraordinär händelse eller höjd beredskap för att uppfylla kravet att skapa en samlad lägesbild.

Kommunen ska verka för att krishanteringsförmågan bland samhällsviktiga verksamheter utvecklas genom att i förebyggande syfte skapa kontaktnät och förståelse för det svenska krishanteringssystemet i det lokala krishanteringsrådet.

Vid en extraordinär händelse av mycket stor omfattning eller svårighetsgrad kan kommunens krisledning göra bedömningen att det finns behov av regionalt, nationellt eller internationellt stöd. Tjänstemannaledningen kontakter då länsstyrelsen för samråd.

o **Samarbete mellan Sundsvalls och Timrå kommuner**

Sundsvalls och Timrå kommuner har kommit överens om att vid behov samarbeta för stärkt samverkan med gemensam lägesbild och förbättrad kapacitet för informationsinsatser.

Biträdande kommunchef i Timrå kommun, eller dennes ersättare, är kontaktperson vid samverkan med Sundsvalls kommun.

- **Samhällsviktig verksamhet**

Respektive förvaltning, bolag och förbund ska identifiera sin samhällsviktiga verksamhet, det vill säga den verksamhet som inte får upphöra oavsett händelse. Detta ska redovisas i respektive organisations krisledningsplan. För att den samhällsviktiga verksamheten ska kunna bedrivas oavsett händelse ska även dess kritiska beroenden redogöras för och i de fall det är möjligt ska alternativa sätt att hantera verksamheten förberedas.

o **Personalplanering**

Respektive förvaltning, bolag och förbund som bedriver samhällsviktig verksamhet ska ha en långsiktig planering för bemanning av dessa oavsett händelse och redogöra för detta i respektive organisations krisledningsplan. Nyckelfunktioner som innebär svårighet att byta ut personal ska identifieras.

- **Ekonomi**

Kostnader som härrör från samhällsstörningar, extraordinära händelser eller höjd beredskap ska debiteras särskilt konto för att kostnadsfördelningen ska bli tydlig och för att underlätta eventuellt framtida försäkrings- och skadeståndsanspråk. Särskild konteringsanvisning ska finnas tillgänglig digitalt på kommunens intranät och i pappersform hos kommunens centrala ekonomifunktion. Biträdande kommunchef ansvarar för att särskilt konto skapas och används.

Om behov finns kan krisledningsnämnden avsätta särskilda medel för en extraordinär händelse.

- **Utvärdering**

Åtgärder som har utförts i samband med samhällsstörningar, extraordinära händelser eller höjd beredskap ska utvärderas. Detta ska genomföras sedan kommunen har återgått till ordinarie organisation och gälla både kommunens egen verksamhet och samverkan med andra aktörer. Underlag för utvärdering ska samlas in under händelsen. Detta gäller även efter övningar. Biträdande kommunchef ansvarar för att utvärdering sker.